

OBSAH

ÚVOD

0.1 O čem je tato kniha	9
0.2 Jak je tato kniha napsána	13
0.3 Proč tato kniha není napsána tak, jak se o strukturalismu obvykle píše	17
0.4 Poděkování	22

ČÁST I. – SAUSSUROVSKÝ STRUKTURALISMUS

25

1. CO JE TO VÝZNAM?	27
1.1 Slova a ‚mentální reprezentace‘	27
1.2 Je význam v lidské mysli?	31
1.3 Je jazyk nástrojem sdělování myšlenek?	35
1.4 Významy jako objektivní abstrakta	39
1.5 Sémantika versus sémiotika	41
1.6 Jazyk a ‚struktura světa‘	45
2. STRUKTURALISMUS: HESLO NEBO POJEM?	49
2.1 Jazyk: ‚nomenklatura‘ nebo ‚struktura‘?	49
2.2 Co je to strukturalismus?	52
2.3 Co říká Saussure	54
2.4 Problémy	59
2.5 Saussure versus Frege	63
2.6 Strukturalismus a lingvistika	66
2.7 Strukturalismus a filosofie	69
3. CELKY A ČÁSTI – MATEMATICKÝ POHLED	72
3.1 Abstrakce	72
3.2 Soustavy celků a částí	78
3.3 Kompozicionalita	82
3.4 Zrod hodnot z identit a opozic	88
3.5 Příklady	92
3.6 Aktuální a potenciální nekonečno	98
3.7 Princip kompozicionality významu	103
3.8 Dodatek: Struktura jako soubor vztahů a operací	107

4. PŘEKLAD A STRUKTURA:	
WILLARD VAN ORMAN QUINE	113
4.1 Neurčitost překladu	113
4.2 Neurčitost reference a ontologická relativita	115
4.3 Jazyk a myšlení	119
4.4 Překlad a struktura	124
4.5 Quinův pragmatismus	128
4.6 Univerzum diskursu a ontologické závazky	131
4.7 Analytické a syntetické	136
4.8 Holismus versus korespondenční teorie jazyka	139
4.9 Shrnutí: Quinův strukturalismus	142
5. PRAVDIVOST A STRUKTURA:	
DONALD DAVIDSON	144
5.1 Radikální interpretace a princip vstřícnosti	144
5.2 Tarského teorie pravdivosti	147
5.3 Význam jako „měřítko“	153
5.4 „Třetí dogma empirismu“	156
5.5 Omyl a pravda	159
5.6 Davidson a pragmatismus	160
5.7 „Mýtus subjektivního“	163
5.8 Shrnutí: Davidsonův strukturalismus	167
6. INFERENCE A STRUKTURA:	
WILFRID SELLARS A ROBERT BRANDOM	169
6.1 Připisování významu jako „funkční klasifikování“	169
6.2 Odbočka: Carnap a „kvazisyntaktické“ výroky	171
6.3 Funkcionalismus	175
6.4 Význam a inference	179
6.5 Normativita	183
6.6 „Udávání a požadování důvodů“	188
6.7 Znovu holismus	194
6.8 Shrnutí: Sellarsův a Brandomův strukturalismus	195

7. VÝZNAM A INFERENČNÍ ROLE	199
7.1 Inference	199

7.2	Vyplývání	202
7.3	Význam jako ‚zhmotnění‘ inferenční role	206
7.4	Modelování významu versus ontologicko-sémiotické chápaní jazyka	209
7.5	Extenzionální model významu	212
7.6	Významy jako produkty opozice pravda/nepravda	219
7.7	Intenzionální model významu	221
7.8	Intenzionalita jako ‚katalyzátor významu‘	226
7.9	Sémantické modely zohledňující další typy inferencí	228
7.10	Syntax a sémantika	232
8.	‚PŘIROZENÉ‘ A ‚FORMÁLNÍ‘	235
8.1	Co znamená mít strukturu?	235
8.2	Ještě jednou ‚radikální překlad‘	236
8.3	Geometrie	240
8.4	Struktura jako formální prisma	244
8.5	‚Svět přirozeného‘ a ‚svět formálního‘	247
8.6	Formalizace	249
8.7	Dodatek: Vzorce a pravidelnosti	252
9.	STRUKTURY VÝRAZŮ	256
9.1	Sémantická struktura výrazu?	256
9.2	„Logická forma“ Chomského & spol.	258
9.3	„Realistická“ kritika Chomského	262
9.4	„Logická forma“ logiků	265
9.5	Logická forma jako vyjádření inferenční role	269
9.6	Logická forma jako prisma	271
9.7	Zneužívání logických forem	275
10.	ZÁVĚR	280
	Citovaná literatura	283